

Van: "[redacted]@mindef.nl" <[redacted]@mindef.nl>
Verzonden: vrijdag 8 november 2024 16:50
Aan: "[redacted]@mindef.nl" <[redacted]@mindef.nl>
Cc: "[redacted]@mindef.nl" <[redacted]@mindef.nl>;
"[redacted]@mindef.nl" <[redacted]@mindef.nl>
Onderwerp: beloofde CONCEPT informatie onder embargo tot na verzending kamerbrief NPRD
Bijlage(n): DEF NPRD - QA trechtering nov 2024 versie 241107.docx, CONCEPT V5_20241108 2
Nieuwsbericht NPRD - embargo tot na verzending kamerbrief.docx

Beste mensen,

Zoals beloofd ontvangen jullie bijgaand de concept teksten voor het nieuwsbericht en onze Q&A. Let op! Deze zijn **concept** en **onder embargo** tot na verzending van de kamerbrief over de 1^e trechtering van NPRD.

Mochten de bewindspersonen eind van deze middag positief besluiten over ons voorstel, dan volgt communicatie vanaf dinsdagavond.

De tijdlijn ziet er dan als volgt uit:

Dinsdag 12 november (avond/einde middag)

- De kamerbrief kan waarschijnlijk pas aan het einde van de dag worden verzonden
- Direct daarna delen we de kamerbrief ook met jullie. Eerder kan helaas niet omdat er nog wijzigingen aangebracht kunnen worden na de ministerraad van maandag. En omdat de Tweede Kamer altijd als eerste geïnformeerd moet worden.
- Na het verzenden van de kamerbrief plaatst Defensie het definitieve nieuwsbericht (dat jullie in deze bijlage in concept en onder embargo ontvangen) op www.defensie.nl
- Als de kamerbrief is verzonden kunnen jullie ook de eigen stakeholders informeren.

Woensdag 13 november:

- 's ochtends plaats Defensie berichten op de social media kanalen van de staatssecretaris en Defensie

Alvast een fijn weekend.

[redacted] en [redacted]

Team Nationaal Programma Ruimte voor Defensie

.....
Afdeling Leefomgeving

Directie Materieel Leefomgeving Vastgoed en Duurzaamheid

Ministerie van Defensie

Plein Kalvermarkt Complex | [redacted] | [redacted] | [redacted] | D 4

[redacted] | [redacted] | [redacted] | MPC 58B

.....
T +316 [redacted]

M [redacted]@mindef.nl

www.defensie.nl
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

NPRD OKTOBER-NOVEMBER 2024 – embargo tot na verzending kamerbrief NPRD (verwachting dinsdag 12 november einde dag)

Q&A ALGEMEEN [CONCEPT]

Vanuit de kamerbrief [concept]:

Q: De locatie in mijn gemeente wordt niet verder onderzocht.

(a) Wat houdt dit in?

In het planMER (hierin worden de effecten van de uitbreidingsplannen van Defensie op milieu en omgeving weergegeven) worden alle alternatieve locaties van de verschillende ruimtelijke behoeften onderzocht op alle relevante thema's van de fysieke leefomgeving.

De **nu beschikbare uitkomsten** van het planMER laten zien dat realisatie vanuit één of meerdere aspecten van de leefomgeving niet voor de hand ligt op sommige locaties. Dat geldt ook voor de locatie in uw gemeente/omgeving. Voor deze locatie geldt dat de **kans zeer klein is om als voorkeursalternatief** in het ontwerp van de Beleidsvisie Ruimte voor Defensie te worden opgenomen.

(b) Welke vervolgstappen zijn nu nog voor mij/mijn regio van belang?

De locatie in uw gemeente/omgeving valt **nog niet definitief** af.

(c) Wanneer komt er definitief uitsluitel?

Dat komt naar verwachting (voorjaar) 2025, Defensie presenteert alle voorkeursalternatieven aan het kabinet. Het kabinet beslist uiteindelijk welke uitbreidingen Defensie kan uitvoeren. Daarbij weegt het kabinet de ruimtebehoeften van Defensie af tegen die van andere departementen. Denk aan woningbouw, windmolenparken, land- en natuurgebieden etc.

Q: De locatie in mijn gemeente wordt verder onderzocht.

(a) Wat houdt dit in?

In het planMER (hierin worden de effecten van de uitbreidingsplannen van Defensie op milieu en omgeving weergegeven) worden alle alternatieve locaties van de verschillende ruimtelijke behoeften onderzocht op alle relevante thema's van de fysieke leefomgeving. De nu beschikbare uitkomsten van het planMER laten zien dat realisatie op sommige locaties realiseerbaar is. Daarom deze locaties nu verder onderzocht.

(b) Wat zijn nu de vervolgstappen?

Voor de locatie in uw gemeente/in uw omgeving geldt dat hier nog verder, verdiepend onderzoek op plaatsvindt.

(c) Wanneer is er meer duidelijkheid?

Dat komt naar verwachting (voorjaar) 2025, Defensie presenteert alle voorkeursalternatieven aan het kabinet. Het kabinet beslist uiteindelijk welke uitbreidingen Defensie kan uitvoeren. Daarbij weegt het kabinet de ruimtebehoeften van Defensie af tegen die van andere departementen. Denk aan woningbouw, windmolenparken, land- en natuurgebieden etc.

Q: Eerder is (aan mij) gecommuniceerd dat er locaties zouden afvallen, op basis van kansrijk/niet kansrijk. Hoe verhoudt dit zich tot 'niet verder onderzochte locatie'?

Met de omschrijving 'kansrijk/niet kansrijk' is bedoeld dat o.b.v. het planMER onderzoek realisatie op die locatie niet kansrijk wordt geacht. Daarom worden deze

locaties ook niet verder onderzocht. De locaties die Defensie nu als niet kansrijk beoordeelt, worden niet verder onderzocht.

In deze fase van het NPRD is het nog niet mogelijk om alternatieve locaties definitief te laten afvallen. Dit kan pas als de Beleidsvisie Ruimte voor Defensie definitief wordt vastgesteld door het kabinet in het voorjaar van 2025. De reden hiervoor is dat bij het verschijnen van het planMER voor iedereen inzichtelijk moet zijn hoe alle alternatieve locaties die in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en de Nota van Antwoord zijn opgenomen, zijn beoordeeld. Het planMER moet dus aansluiten bij de door het kabinet vastgestelde NRD voor alle alternatieve locaties.

De reden dat we nu deze lijst publiceren, is dat bij veel betrokkenen een grote behoefte bestaat om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen als een locatie-alternatief niet verder wordt onderzocht (de zogenaamde eerste trechtering). Ook met de Tweede Kamer is afgesproken hier zo snel mogelijk over te communiceren.

Q: Op basis waarvan zijn er nu locaties aangegeven als ‘niet verder te onderzoeken’ locaties?

Dit is gebeurd op basis van alle nu beschikbare onderzoeksresultaten in het planMER. Hierin worden alle alternatieve locaties van de verschillende ruimtelijke behoeften onderzocht op alle relevante thema's van de fysieke leefomgeving. Daaruit bleek dat de realisatie van de ruimtelijke behoeften vanuit één of meer aspecten van leefbaarheid (zoals geluid, natuur, woningen, etc) niet voor de hand ligt.

Q: Hoe is de selectie gegaan?

Op basis van planMER resultaten uit de onderzoekscriteria zoals benoemd in het NRD (aangevuld met de uitbreiding van de onderzoeksthema's zoals benoemd in de Nota van Antwoord en Nota van Reactie). De onderzoeksresultaten worden begin volgend jaar openbaar met de publicatie van het planMER en de ontwerp Nationale Beleidsvisie

Q: Waarom publiceert het Ministerie van Defensie welke locaties nu niet verder onderzocht worden, als dit nog geen definitief uitsluitel geeft?

In de provinciale bijeenkomsten bleek bij veel bezoekers een grote behoefte te bestaan om zo snel mogelijk duidelijkheid krijgen als een locatie-alternatief in het vervolgproces niet verder wordt onderzocht, de zogenaamde eerste trechtering. Zij gaven aan dat juist de onzekerheid over hun situatie datgene is waar ze zich grote zorgen over maken. Daarom maakt Defensie nu bekend welke locaties niet meer verder onderzocht worden. Defensie beseft overigens dat dit nog geen absolute duidelijkheid biedt. Voor deze locaties geldt wel dat de kans zeer klein is om als voorkeursalternatief in het ontwerp van de Beleidsvisie Ruimte voor Defensie te worden opgenomen.

Q: U schrijft in de Kamerbrief dat u veel heeft geleerd van de (bestuurlijke) gesprekken en informatiebijeenkomsten; wat heeft u hier dan van geleerd?

In de eerste plaats bleek in deze gesprekken er een grote behoefte te bestaan om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen als een locatie-alternatief in het vervolgproces niet verder wordt onderzocht. Ten tweede willen bewoners en bestuurders hier graag rechtstreeks over worden geïnformeerd. Bezoekers van de informatiebijeenkomsten gaven aan dat juist de onzekerheid over hun situatie datgene is waar ze zich grote zorgen over maken. Op basis hiervan verrijkt en verscherpt Defensie zijn aanpak. Onder andere: om zo snel mogelijk onzekerheid weg te nemen delen we in deze fase wat er niet verder wordt onderzocht, informeren we betrokken ambtenaren bij

gemeenten en provincies met een online bijeenkomst over het proces en de communicatie en sturen we kaveleigenaren brieven naar alle locaties waar het direct ruimtegebruik betreft.

Q: Kunnen locaties, die nu niet verder onderzocht worden, weer terug op de lijst komen?

Vanuit de onderzoeksresultaten blijkt dat ze in de ontwerp beleidsvisie (zeer waarschijnlijk) niet als voorkeursalternatief zullen worden aangeboden aan het kabinet. Dus locaties die niet langer in onderzoek zijn worden geen voorkeurslocatie, maar uiteindelijke besluitvorming is zeker nog aan het kabinet.

Specifieke situaties:

Q: Waarom wordt er voor de munitieopslag locaties in Groningen een uitzondering gemaakt in het planologisch proces ten opzichte van andere opgaven en zoekgebieden? Kunnen andere locaties /ander opgaven die ook schrijnend lijken ook een beroep doen op deze uitzondering op het proces en vervroegd afvallen?

Voor deze drie locaties geldt dat bij een keuze voor een van deze locaties bewoners van woningen die recent zijn versterkt of waarvan de plannen voor versterking in een vergevorderd stadium zijn, hun woning opnieuw zouden moeten verlaten. Deze bewoners hebben vanwege de mijnbouwschade al heel veel moeten meemaken, over een heel lange periode. Daarom is er ook sprake van een ereschuld die het kabinet heeft om de gemaakte fouten door zestig jaar gaswinning richting de regio en haar bewoners recht te zetten. Daarmee is deze situatie ook onvergelijkbaar met de situatie op andere locaties.

Q: Het Zwanenwater, als voorbeeld, is een locatie waarvan al gecommuniceerd is dat deze afvalt, in onderzoek naar een andere locatie in die regio. Hoe verhoudt dit zich tot de categorisering "wordt niet verder onderzocht"?

Met de omschrijving 'kansrijk/niet kansrijk' is bedoeld dat o.b.v. het planMER onderzoek realisatie op die locatie niet kansrijk wordt geacht. Daarom worden deze locaties ook niet verder onderzocht.

In deze fase van het NPRD is het nog niet mogelijk om alternatieve locaties definitief te laten afvallen. Dit kan pas als de Beleidsvisie Ruimte voor Defensie definitief wordt vastgesteld. De reden hiervoor is dat bij het verschijnen van het planMER voor iedereen inzichtelijk moet zijn hoe alle alternatieve locaties die in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en de Nota van Antwoord zijn opgenomen, zijn beoordeeld. Het planMER moet dus aansluiten bij de door het kabinet vastgestelde NRD voor alle alternatieve locaties. Dat betekent in dit voorbeeld dat Zwanenwater niet verder wordt onderzocht, maar dat het alternatief in de buurt (Groote Keeten) toegevoegd is aan het onderzoek als mogelijke locatie.

Q: Hoe verhouden de ruimtebehoeften van Defensie zich ten opzichte van die van andere departementen

Defensie beseft terdege dat er vele andere ruimtelijke opgaven kunnen spelen, of het nu plannen van het Rijk, provincie of gemeenten zelf zijn. Daarom wordt er in het planMER ook onderzocht of de plannen van Defensie botsen met bijv. plannen voor woningbouw of 'wind of zon op land'. Daarnaast is Defensie o.a. in het kader van de rijksbrede Nota Ruimte voortdurend met andere departementen in gesprek over de

wederzijdse ruimtelijke plannen en voornemens. Het is uiteindelijk aan het kabinet om – waar dit nodig – keuzes te maken.

Q: Hoe worden belanghebbenden bewoners/bedrijven in deze fase geïnformeerd door het Ministerie van Defensie?

Defensie informeert via alle relevante media en kanalen: Defensie website (pagina's Ruimte voor Defensie), socials van Defensie, landelijke media, mailings aan betrokkenen, via contactpersonen (zoals communicatieadviseurs) bij provincies en gemeenten. Daarnaast ontvangen kaveleigenaren binnen de zoeklocaties van de bovenregionale behoeften een brief met een procesupdate (inclusief de kaveleigenaren A/B zonering waar van toepassing)

Q: Wat kan een gemeente doen om bij te dragen aan het informeren van belanghebbenden in hun regio?

Defensie voorziet gemeenten en provincies van alle beschikbare informatie. De gemeenten kunnen belanghebbenden in hun regio daarmee goed informeren via hun eigen kanalen, bijvoorbeeld door op hun eigen website de informatie te vermelden (met verwijzing naar <https://www.defensie.nl/onderwerpen/ruimte-voor-defensie> voor meer informatie) en het nieuws met regionale pers te delen

Commented [KBBDV1]: Doen wij dat niet ook zelf?

**EMBARGO TOT NA VERZENDING KAMERBRIEF 1^e TRECHTERING NPRD –
waarschijnlijk 12 november 2024**

CONCEPT

Defensie verkleint het aantal militaire zoeklocaties

Defensie verkleint het aantal onderzoekslocaties voor de noodzakelijke uitbreiding van militaire activiteiten in Nederland. Dat gebeurt binnen het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie. De militaire organisatie nam dit besluit op basis van de eerste resultaten van de milieueffectrapportage (planMER), bestuurlijke overleggen in alle provincies en gesprekken met inwoners in heel het land.

Een aantal locaties wordt dus niet langer onderzocht. Dit betekent dat de kans zeer klein is dat ze uiteindelijk worden opgenomen als voorkeurslocatie in de ontwerp Nationale Beleidsvisie NPRD. Zo valt Loenen af als onderzoeksalternatief voor een nieuw springterrein. Dat geldt ook voor grootschalige munitieopslag in Zoelen-Oost en Zoelen-West.

Groningen

Het Groningse Slochteren, Luddeweer en Tjuchem zijn definitief geschrapt als locatie voor munitieopslag. Bewoners van dit mijnbouwschadegebied zouden bij de bouw van zo'n depot hun woning mogelijk weer moeten verlaten. Dit nadat die net zijn versterkt of plannen daarvoor in een vergevorderd stadium zijn. Defensie zag de ingediende motie van de Tweede Kamer als een bevestiging van de geluiden die al bekend waren.

Overgebleven onderzoekslocaties

Bovenstaande locaties zijn voorbeelden uit een lange lijst. [Bekijk op de kaart](#) welke locaties Defensie wel of niet verder onderzoekt. Of bezoek de pagina [Ruimte voor Defensie](#).

Commented [KBBDV1]: Wordt meegezonden met def bericht

Beslissing aan kabinet

Naar verwachting verschijnt begin 2025 de ontwerp Nationale Beleidsvisie Ruimte voor Defensie. Daarmee neemt het kabinet een besluit over de voorkeursalternatieven en of Defensie op deze locaties mag uitbreiden. Met de beleidsvisie zijn ook alle resultaten van de milieueffectrapportage (planMER) beschikbaar.

Om tot deze resultaten te komen, volgt Defensie een zorgvuldig en transparant proces, wat in het [tijdschap](#) terug te zien is. Zodra het ontwerp is gepubliceerd kan iedereen in Nederland nog een zienswijze indienen.

Verdedigen grondgebied

De krijgsmacht groeit. Dat is noodzakelijk om het eigen grondgebied en dat van de bondgenoten te kunnen verdedigen. Meer ruimte is nodig om te oefenen, voor opslag en om bondgenoten door Nederland te verplaatsen.

Zorgen

Hoewel er begrip is voor de behoefte om uit te breiden, zijn er lokaal zorgen bij bewoners. Defensie begrijpt dat. Daarom blijft de organisatie uitleggen dat groei ook gepaard gaat met overlast "Als wij onze vrijheid en veiligheid willen doorgeven aan een volgende generatie, dan zal onze acceptatie en tolerantie voor hinder omhoog moeten", aldus staatssecretaris Gijs Tuinman.

Commented [KBBDV2]: Video Stas wordt hierbij toegevoegd die we ook op socials delen

Duidelijkheid

Over de locaties die nog verder worden onderzocht, probeert Defensie zo snel mogelijk duidelijkheid te geven. Mensen worden onder meer geïnformeerd via de website

defensie.nl/ruimtevoordefensie. Hier kunnen ze ook vragen stellen. Defensie zoekt daarnaast de samenwerking met gemeenten en provincies. Die kunnen dan hun inwoners op de hoogte stellen.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen